

ESPLAIS LITERARIS

Any IV

OLOT, AGOST DE 1924

Núm. 25

EL ROURE VELL

(En la mort del poeta A. Guimerà)

En el bosc de la pàtria, un roure vell d'arrels ondulantes arrapades a la terra, soca rugosa on s'hi contenen els anys, branques abundoses de belles florides i ubèrrims fruits..., ha caigut sota la destrelada certera de la mort.

Davant de l'arbre gegantí, hom hi sent l'impressió de la fortitud. Ni mals vents, ni tempestes el pogueren tòrcer, sempre feu sa creixença amunt, amunt...

Al seu entorn hi pujen ufanosos rebrols i plançons. La terra és fecunda, l'exemple és gran.

On hi havia l'ombra agradosa del roure vell, ara hi brillarà, per una clariana en el bosc de la pàtria, la llum de l'immortalitat.

PIU RADAÏET

LA MORT D'EN GUIMERÀ

La dalla de la mort, acomplint sa feixuga feina, acaba d'occir a aquell que un jorn, baix el ritme enjogassat de la seva ploma, tantost encarnava gentilíssims personatges, tantost cantava les grandeses de sa Pàtria. El gran poeta dramaturg, N'Angel Guimerà.

Ell feia vibrar l'ànima catalana en els seus fogosos discursos. En els Jocs Florals de l'any 1889 deia aquests mots, que cada dia veiem més vers: «Catalunya no ha mort. Cada any, tal dia com avui, a propis i a estranys, als germans i als que no volen ser-ho, als fills d'Espanya tota i als de més enllà del reialme, ve els hi diu ben alt des d'aquesta sala: Catalunya no ha mort.»

Com a tal poeta que fou, sapigué parlar-nos en la nostra llengua, delicada i enèrgica alhora com la raça que la formà, empeltant-hi les qualitats sobiranes del seu caràcter.

Així era en Guimerà. Per això Catalunya l'ha sentida més que cap altre poble la mort del Gran Poeta.

El seu nom, com el nom de tots els del nostre renaixement, jamai es perdrà, puix que la llevor llençada per ells ha fructificat ja.

Ha mort el poeta de Catalunya. ¡Visca Catalunya!

¡Portem a tot arreu son cant de gestal
 ¡Cantem joiosos, coronant sa testa,
 guardadora constant d'ingènit foc!
 ¡No amb corona de rei, que dura poc:
 amb garlanda d'amor que en el seu front
 visqui tant com el món!
 ¡Glòria al poeta, verb diví
 que marca als pobles llur camí!

ANTONI PLANAGUMÀ

A LA MEMÒRIA D'EN GUIMERÀ

*La terra dels amors meus
 ja dies que va endolada,
 son gran poeta n'és mort,
 s'ha marcit com la nadala
 quan la fredor de l'hivern
 fa molt més tristes les tardes.
 La cantúria n'ha callat
 el rossinyol de la Pàtria;
 ha enmudit per sempre més
 la lira que tant plasmava;
 s'ha post un sol resplendent
 de la terra catalana.*

*Més el seu geni immortal,
 la obra gran que ens ha llegada,
 és l'espiritualitat
 que potent encara parla:
 ens parla amb llengua de foc
 de coses grans que mai passen;
 són amors de Pàtria i fè,
 no els desfan les ponentades,
 i recorren triomfalment
 les masies i vilaijies,
 enforceixen l'esperit
 i en cada cor fan estada.*

MERCÉ DEVESA

EL MEU PLANY

«A la memòria de D. Angel Guimerà.

*Quan contemplo els grans herois
 de la pàtria ben aimada,
 en ma pensa agegantada
 s'esfumen els jocs de nois;*

*Quan contemplo l'ample cel,
 amb la vista extasiada,
 en ma pensa transformada
 sento un goig tornat anhel;*

*Quan m'arriba el dolç ressó
 d'una cobla de sardanes,*

*no'm sé creure il lusions vanes,
 un cert goig devenidor;*

*¡Com s'il lusiona el meu cor
 al sentir-ne la tonada
 de la pàtria cançó aimada
 sempre rublerta d'amor!*

*.....
 Igual, Poeta, heu pensat
 però amb força sobirana:
 herois, l'espai, la sardana
 vos haveu eternitzat.*

ANTONI DOI